

Kmečka trgovina

Razprava o cenah kmetijskih pridelkov ob zasedanju banskega sveta

Stenografski zapisnik zasedanja banskega sveta beleži, da je banski svetnik g. Ivan Deželak iz Laškega govoril tudi o cenah kmetijskih pridelkov. Iz njegovega govora posnemamo sledeče:

»Različne so panoge našega narodnega gospodarstva, s katerimi se preživljajo naši ljudje. Splošno pa sta govedoreja in sadjereja glavni panogi, s katerima se preživlja tako rekoč vsa Slovenija in ima od njih vsa Slovenija svoje dohodke. Svoječas se pod režimi, ki niso poznali drugega kakor osebno maščevanje, ni na izvoz živine polagala nobena važnost. Sedaj je sicer bolje, vendar pa moram poudariti, da je pri tem nastala v zadnjem času hiba, ki bi se morda dala odpraviti. Nemčija ima na Dunaju dva trga. En trg je svobodni, drug je državni, kjer plačujejo po 5.10 do 6.50 din. Nemčija zahteva, da mora imeti živina 62% mesa, da se uvrsti v prvi razred, kateri ima ceno 7.50 din. Vemo, da naša živina tega nima, ker se je uveljavila pasma mlekaric. Poleg tega je še prosti trg, kjer kupujejo nemški mesarji živino od naših izvoznikov in jo plačujejo po 12 din. Če odračunamo stroške in kolikor naša živina sluša, moramo odbiti dobra 2 din, tako dobimo ceno na enem trgu 9—10 din, na drugem pa 3—4 din kg. To so neurejene razmere, ki bi se jih dal prav gotovo odpraviti.

Malo se je govorilo na sedanjem zasedanju banskega sveta o cenah naših izdelkov in pridelkov in je imel prav neki član banskega sveta (Ivan Avsenek), ki je omenil, da se je pri razpravi proračuna kmetijskega oddelka govorilo o vsemogočem, malo pa o tem, kakšne cene imajo potrebščine, ki jih ima kmet na prodaj.

Prosil bi zato vse merodajne činitelje, naj vplivajo na to, da se cene naše živine spravijo na tako višino, ki bo v skladu s cenami za druge življenjske potrebščine, tako da se bo kmetu živinoreja izplačala, da se mu plača delo in trud in da bi na taki višini cena živini tudi ostala.

Prosim gospoda bana, da upošteva te moje nasvete in se zavzame zanje z vsem svojim vplivom.

Cene goveje živine

Voli so imeli najnižjo ceno v Slov. Konjicah, kjer so bili po 4.25 din kg. V Šmarju pri Jelšah in na Planini pri Sevnici so pa dosegli 5.50 do 5.75 din. Te cene voli niso dosegli niti v Kranju, kjer so bili samo po 5.50 din. Povprečno se je cena volov gibala tudi na kranjskih sejnih od 4 do 5 din kg žive teže.

Biki so bili na sejmu na Planini pri Sevnici po 4 din kg žive vage.

Krave. Debele in dobre plemenske krave so bile povprečno od 4—5 din, krave za klobasarje pa okrog 3 din, v Kranju pa 3.75 din.

Telice in mladi junčki so bili povprečno po 4 do 5 din, v Kranju so pa dosegli 5.50 din kg.

Teleta so bila na Štajerskem po 5—6 din kg, v Kranju so pa dosegla 7 din.

Svinje

Plemenske. V Mariboru se cena ni bistveno spremenila, v Ptujju so pa bili 8 tednov stari prasci po 130—140 din komad. V Celju so bili dva meseca stari prašiči po 120—150 din, 2—3 mesece stari 160—250 din, 3—5 mesecev 250 do 380 din, 7—10 mesecev 600—760 din komad. V Metliki so bili 7—9 tednov stari pujski po 250 do 300 din komad, v Kranju pa 7—8 tednov stari 160—320 din. Na vago so se plemenske svinje prodajale v Bianci (okraj Brežice) po 6—7 din, zelo mlade pa 6—8 din kg.

Debele svinje so bile v Ptujju 7.50—8 din kg, v Šmarju pri Jelšah 9.50—10.50 din, v Ljutomeru 8 din, v Ljubljani sremski Špeharji 8.50—9 din, v Kranju pa 10—11 din kg.

Pršutarji so bili v Ptujju 7—7.25 din kg, v Slov. Konjicah 7.50 din, v Šmarju pri Jelšah 8 do 9 din, v Kranju 8.50—9 din kg žive vage.

Med

Je v Ljutomeru in Slov. Konjicah po 16 din kg, v Šmarju pri Jelšah 20 din, v Ljubljani 21 din, v Kranju 22—24 din kg.

Vino

V ljutomerskih goricah se prodaja navadno mešano vino pri vinogradnikih po 4—6 din liter, finejšo sortno vino 6—9 din. V okolici Slov. Konjic je navadno mešano vino po 3.50—4.50 din, finejšo sortirano vino 5—7 din. Prav isto ceno ima vino

v okraju Šmarje pri Jelšah. V litjskem okraju je vino po 3—4 din, v okolici Metlike pa 4—5 din.

Ostali produkti

Cene mesu, kožam in volni so od zadnjega poročila nespremenjene, cene krmi se pa na trgih spet nekoliko dvigajo. Slama je dosegla povprečno 50 par kg, seno pa 0.80—1 din kg. Cene zelenjave in mlečnih izdelkov so skoraj nespremenjene.

Denar

Finančni minister je za marec določil naslednje uradne tečaje: angleški funt 238 din, ameriški dolar 50.70 din, nemška marka 14 din, 1 pengő 9 din, 100 francoskih frankov 134.50 din, 100 švicarskih frankov 1155 din, 100 italijanskih lir 232 din, 100 bolgarskih levov 45 din, 100 romunskih lejev 33 din, 100 grških drahem 38.50 din, 100 čeških kron 150.50 din.

Sejmi

17. marca bo sejem za rogato živino v Frankolovem, Podčetrtku, v Rečici ob Savinji in Tr-

Razgovori z našimi naročniki

Kako prisiliti nezakonskega očeta k plačilu vzdrževalnine. J. A. Nezakonska mati je baje že večkrat tožila nezakonskega očeta ter ga »opominjala s sodiščem«, a še doslej ni dobila niti pare na vzdrževalnini za otroka. Nezakonski oče je uslužben. Doslej je imel 300 din mesečne plače, sedaj pa baje zasluži le 150 din na mesec. — Ako nezakonska mati še ni izposlovala sklepa sodišča, s katerim se je določilo nezakonskemu očetu plačilo vzdrževalnine, naj čimprej to predlaga, in sicer ako oče nezakonsko očetovstvo prizna, pri varstvenem sodišču, ako pa očetovstva neče priznati, naj varuh vloži tožbo na priznanje očetovstva in določitev vzdrževalnine. Temeljem sodne odločbe naj nezakonska mati, odnosno varuh, ako ona sama ni varuhinja, predlaga zoper nezakonskega očeta izvršbo. Od zaslužka, ki ga prejema nezakonski oče, se mu lahko zarubi vse razen 10 din na dan. Pri tem pa se ne vpoštevata le očetov zaslužek v denarju, marveč je vračunati v njegove prejemke, odnosno v njegov zaslužek tudi vse ono, kar dobiva kot kakšno drugo imovinsko korist (stanovanje, hrano in podobno). Nezakonska mati naj pri vložitvi predloga navede, kaj vse nezakonski oče sprejema iz naslova zaslužka, naj vse datjave v naravi oceni tako, da bo službodajalec očeta vedel, koliko naj nezakonskemu očetu odtegne od zaslužka.

Pogoji za otvoritev točilnice. S. F. Niste ničesar izučeni in bi radi otvorili točilnico ter zvedeli za pogoje, ki so potrebni za doseg te obrti. — Za otvoritev točilnice se ne izdajajo več obilastna dovolila. Pač pa lahko brez posebne izobrazbe dobite dovolilo za otvoritev tako zvane krčme, to je obrata manjšega obsega, v katerem se točijo alkoholne pijače in se smejo dajati tudi brezalkoholne pijače in mrzla jedila. Predvsem je potreba, da se prijavite najbližjemu združenju gostilničarjev, plačate tako zvano inkorporacijo, nakar bo združenje Vašo zadevno prošnjo z dokumenti (rojstnim in domovinskim listom ter navedenim spričevalom) poslalo zbornici za TOI, da Vam izstavi potrdilo po § 95, obrtnega zakona. Ko boste dobili to potrdilo, napravite prošnjo na okrajno načelstvo, naj Vam izda pooblastitev za izvrševanje krčmarskega obrta. Okrajno načelstvo izdaja potrdila po prostem preudarku, ako bo občina izjavila, da je podana krajevna potreba za novo krčmo.

Potni list za Nemčijo. H. L. Potni list Vam mora izstaviti policijsko oblastvo kraja, kjer sedaj domujete, in ni potrebno, da bi zaprosili zanj oblast v kraju, kamor ste pristojni.

Izkušnje in izpit za šoferja. H. S. V Mariboru vodi med drugimi šoferjsko šolo tudi ing. Keršič v Franciškanski ulici. Pouk stane 2000 din ter je trajanje pouka odvisno od sposobnosti učenca. Ako bi želeli v Mariboru ter svoj čas posvečali le šoli, Vas ing. Keršič v dveh do treh tednih pripravi za izpit. Sicer Vas pa k izpitu ne pripusti prej, dokler ne znate vsega potrebnega. Ni potrebno, da bi se morali izučiti baš v kaki šoferjski šoli, marveč Vas izučiti lahko kdo drug, ki ne vodi šoferjske šole, pač pa Vas zna izučiti v vsem, kar je potrebno za izpit. V šolo lahko vstopite kadar koli. Tudi izpiti se vrše skozi celo leto, in sicer v Mariboru celo dvakrat mesečno. Prošnjo za pripustitev k izpitu je v Mariboru vložiti pri

Žepne svetilke

izdeluje edino domačo tvornica

IVAN PASPA I SINOV

Zagreb, Koturaška 69

bovlijah, v Mariboru pa svinjski — 18. marca bo živinski v Štrigovi — 20. marca bo živinski v Dravogradu, v Bogojinu (Prekmurje) in v Šmarju pri Jelšah — 21. marca bo svinjski v Ormožu, v Ptujju, Pernovem, pri Sv. Krištofu in na Zilgarskem vrhu nad Sevnico pa živinski — 22. marca bo svinjski v Celju, Ptujju in Trbovljah; v Lembergu, Vitanju in v Šmartnem ob Paki pa živinski in kramarski.

A. Drof, Gabrovec, Podplat. 1 ha 88 arov 9 m² je enako 3 orale (johe) in 420¹/₂ kvadratnih klafter (kvadratnih sežnje).

predstožništvu mestne policije ter jo kolekovati z 10 din. Priložiti je treba 100 din kolka za šoferjsko spričevalo, nadalje rojstni list, domovinski list, navedeno spričevalo ter zdravniško spričevalo. Ako bivate na deželi, je prošnjo za pripustitev k izpitu nasloviti na okrajno načelstvo.

Prošnja za skrajšan rok. V. A. Imate šest sinov ter bi radi dosegli, da bi štiri služili le skrajšan rok. — Ako sta četrti in peti sin služila polni rok, tedaj boste lahko dosegli za šestega olajšavo skrajšanega roka. Prošnjo je vložiti na poveljstvo pristojnega vojnega okrožja. Priložiti je rodbinsko polo, katere ni treba kolekovati, ter vojaški izpisi četrtga in petega sina.

Izgovorno poštstvo, dvig denarja. M. S. Ako so Vam starši izgovorili poštstvo, pri tem pa določili kot pogoj, da se poročite, ne boste mogli prisilnim potom doseči izročitve poštstva brez izpolnitve pogoja, to je brez poroke. — V kolikor bi radi dvignili v hranilnici naloženi denar v svrhu plačila kupnine za hišo, je dvig odvisen od tega, ali je hranilnici dovoljena zaščita ali ne. Ako ji je dovoljena zaščita, Vam hranilnica ni dolžna izplačati več, kakor določa izplačilni načrt, ki naj Vam ga dajo v vpogled. Ako pa hranilnici zaščita ni dovoljena, lahko zahtevate izplačilo vloge po eventualni predhodni odpovedi, ako je predpisana.

Zaposlitev v Nemčiji in vojaški pregled. B. A. v K. Dovoljenja za potovanje v Nemčijo na sezonsko delo ne boste mogli dobiti, preden niste odslužili vojaškega roka ali pa bili spoznani kot trajno nesposoben za vojaško službo.

Sredstva proti garjam, ušem in stenicam. A. in F. T. O zadevnih sredstvih boste dobili primerno navodilo v kateri koli drogeriji.

Katere jajčarice so najboljše. A. T. Vaše pojasnilo, da se iz piščet, ki so bila valjena z aparatom, pridobi najboljše jajčarice, ne drži. Valjenje z aparatom nima nikakega vpliva na kakovost jajčaric.

Starši želijo z oporoko zanesti posestvo hčerke. M. S. D. Starša lahko napravita — ker sta solastnika posestva — skupno oporoko le v toliko, da jo napišeta na isto polo papirja, mora pa vsak svojo poslednjo voljo sam napisati in podpisati (ako namreč hoče napraviti oporoko sam in brez prič). Ni potrebno za veljavnost oporoke, da bi se navedla vrednost posestva. Ako nimate nedoletnih otrok ali takih, ki bi bili odsojni ali pod skrbstvom in ako ne bo nihče zahteval nujnega deleža, se cenitev zapuščine ne bo izvršila. Otroci morajo dobiti vsaj polovico tega, kar bi jim pritikalo po zakonu; po zakonu pa imajo pravico vsi do enakega deleža.

Rentni davek od odpuščenih obresti. V. M. V kolikor ste svojemu dolžniku odpustili obresti za dobo šestih mesecev in za nazaj, je pojasnilo, da ne boste mogli doseči odpisa zadevne rentnine, pravilno. Radi tega Vam svetujemo, da spremlite dogovor s svojim dolžnikom tako, da odpust obresti ne velja za nazaj, marveč za naprej, in sicer za tisto dobo, za katero še niste vložili davčne prijave. Le v tem primeru namreč, ako boste v davčni prijavi navedli, da za gotovo dobo dolžniku ne bo treba plačati obresti, boste lahko dosegli, da Vam ne bo treba plačati za dotično dobo rentnega davka. Znaša pa rentni davek pri posojilih, pri katerih ne znaša obrestna mera več